

Milena Mohorič: Zgodbe iz tridesetih let

Milena Mohorič je mojstrica kratke zgodbe. Ker se je vse svoje življenje ukvarjala z 'ženskim vprašanjem', je junak njene kratke zgodbe seveda ženska. Vendar ne katera koli; večinoma gre za meščansko žensko. In posledično se zgodi, da skoraj noben drug avtor ali avtorica kratke pripovedne proze ne zna opisati atmosfere slovenskega meščanskega življenja med vojnama tako prepričljivo kot Milena Mohorič. Če ženska v ta svet ne vstopi kot soproga, ima samo še dve možnosti: da je umetnica ali pa femme fatale, »kamen spotike vsem vrlim zakonskim ženam«.

Stephen Zweig: Novela o šahu

Na potniškem parniku iz New Yorka v Buenos Aires hoče neki milijonar za visok honorar zaigrati partijo šaha proti svetovnemu prvaku v šahu Mirku Čentoviču. Mimo pride slučajno emigrant gospod B. ter pomaga milijonarju, da proti svetovnemu prvaku doseže presenetljiv remi.

Alma Karlin: Moji zgubljeni topoli - spomini na drugo svetovno vojno

V Mojih zgubljenih topolih Alma M. Karlin ne opisuje daljnih in eksotičnih svetov, ampak domače Celje, kraje in ljudi, ki jih je srečevala na »potovanju« med drugo svetovno vojno, od mariborskega zapora, Bele krajine do Dalmacije.

Ivan Sivec: Moj ljubljeni Tartini

Neverjetno vzpodbudno je, da je pisatelj Ivan Sivec v tako kratkem času napisal pravzaprav prvi slovenski biografski roman o slavnem Pirančanu. Naslonil se je na zgodovinska dejstva in na poznavanje življenjske poti velikega "maestra" vse od rojstnega Pirana do Kopra, Padove, Assisija in Benetk ter v vseh teh krajih orisal tedanje družbene razmere in glasbeno dogajanje. Seveda pa je literarno delo umetniško oplemenitil z elementi iz svoje bujne domišljije in s smislom za privlačno, dramatično pripoved, ki bralca tako pritegne, da se povsem sproščeno prepusti življenjski zgodbi, polni bogatih nauk.

Giacomo Girolamo Casanova: Zgodba mojega življenja

S svojo lucidno ironijo je za dvesto let prehitel svoj čas. Hkrati pa je bil s svojim hedonizmom in po večini bolj mlačnimi poskusi, da bi podedovali korpus etičnih vrednot nadomestil z novim (ki ga ni našel), značilen predstavnik evropske inteligence 18. stoletja, ki se je pravkar izrgala baročno prenapetim verskim vplivom in s polnimi pljuči zajela hladni zrak razsvetljenstva; to je obdobje, ko papež razpusti jezuitski red in se vojne nič več ne bijejo zaradi katolištva in protestantstva, temveč zaradi tako otipljivih stvari, kot sta zemljiška posest in mednarodna trgovina.

Tone Partljič: Hvala vam, bogovi, za te blodnje

Tone Partljič je dober, najboljši komediograf, ker so njegove komedije natančne študije človekovega vedenja v družbi in ker ima svoje like rad. V tej natančni študiji družbe svojega časa in svojega mesta, v njej nam avtor ničesar ne zamolči, izda nam vse pomembne skrivnosti - a brez ene same človeške izjave.

Mira Mihelič: Ure mojih dni

Romansirana avtobiografija nam bo prikazala položaj ženske v času njenega življenja – kako iz močne, tekmovalne upornice, ki hoče prostor v družbi, postane prilagodljiva in navidezno podrejena.

Slavenka Drakulič: Frida ali o bolečini

Frida ali o bolečini je pripoved, ki se sicer opira na nekatera dejstva iz življenja mehiške slikarke Frida Kahlo, katere usodo so zaznamovale posledice v otroštvu prebolele paralize in v mladosti prestane prometne nesreče, vendar ni življenjepisa slavne umetnice, pač pa svojski portret ali biografija neke emocije. Intimni opis ženske, obsojene na telo, ukleto v trpljenje. Odmev krikov s slik, porojenih iz bolečine.

Jože Urbanija: Soldat Klement

Roman je posvečen vojaku Klementu, ki ga je vojna vihra odpeljala širom po svetu. Zgodba se začne leta 1941 v vojašnici v Tivatu in se konča z odpuščanjem iz taborišča za vojne ujetnike spomladi leta 1946. Kot vojak elitnega oddelka nemške enote na ruskih in italijanskih bojiščih se je vojskoval v Rusiji, Korziki, Italiji in v Ljubljani. Trikrat je bil hudo ranjen in za las je ušel smrti ob koncu vojne. Knjiga je napisana po resnični zgodbi in bralcem odkriva strah pred smrtjo, upanje na preživetje in iznajdljivost Klementa pri reševanju težav v odločujočih trenutkih.

Bruno Nardini Leonardo: Portret mojstra

Pričujoča biografija se osredotoča na razvoj Leonarda kot mojstra – umetnika in znanstvenika. Opisuje vse njegove večje projekte (kip konja, proučevanje leta ptic, portretiranje Mone Lise itd.) in zakaj je bilo njegovo delo tako pomembno za razvoj znanosti in umetnosti. Knjiga je sestavljena iz pričevanj njegovih sodobnikov in ohranjenih zapisov, zato dobi bralec dober pregled nad političnim in kulturnim življenjem v renesansi.

Gereon Goldmann: Frančiškan v SS-u

Osupljiva zgodba mladega bogoslovca, ki je na pragu druge svetovne vojne vržen v temačno Hitlerjevo legijo: med esesovce. Karl Goldman (1916–2003) še ni bil star osem let, ko se je v njem porodila želja, da bi postal frančiškan in kot misijonar odšel na Japonsko. Sanje so se mu kasneje sicer uresničile, a pred tem je moral skozi pekel nacizma in druge svetovne vojne. Resnična zgodba prinaša nov pogled na obdobje, za katero se nam zdi, da ga dobro poznamo. Pripoveduje nam, kako lahko moč resnice razkrinka laž totalitarizma. Življenje, ki ga velja spoznati!

Biografski romani

Oddelek za odrasle

Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto

Novo mesto, marec 2013

Boris Pahor: Knjiga o Radi

V burnem in obenem bridkem obdobju se je v pisateljevem življenju in delovanju prepletla neverjetna množina stvari, rdečo nit pa riše bolezen in slovo njegove življenjske sopotnice Rade Premrl. Ob premišljevanjih in tehtanjih o njej in o njunem odnosu se nizajo številni Pahorjevi nastopi pred domačo in tujo publiko, to je čas njegove nove aktualnosti, evropskega, da ne rečemo svetovnega vzpona v zrelem obdobju, ko s svojim delom in osebno držo postane moralna avtoriteta in simbol in upravičenost te častne vloge vedno znova potrjuje z odzivi na sprotno dogajanje.

James Joyce: Pisma Nori

Ko je dvaindvajsetletni James Joyce, Dublinčan, spoznal tri leta mlajšo rdečelasko iz Galwaya Noro Barnacle, se je začela ena najpomembnejših in najbolj naelektriranih resničnih in literarnih ljubezenskih zvez 20. stoletja. Nora ni postala zgolj središče pisateljevega življenja, temveč tudi navdih za njegov največji roman Ulikses, ki se dogaja 16. junija 1904, na dan njunega prvega zmenka. Zgodba o strasti, ki je poganjala njuno viharno, sedemintridesetletno skupno življenje, se razkriva v nekaj čez šestdesetih ohranjenih Joyceovih pismih Nori.

Peter Čeferin: Moje odvetniško življenje

Peter Čeferin, eden najvplivnejših slovenskih odvetnikov, je svojo pisarno odprl daljnega leta 1967. Od tedaj je zastopal in zagovarjal na tisoče klientov na skoraj vseh sodiščih nekdanje Jugoslavije in sedanje Slovenije. V teh letih je v svoji pisarni sprejel najmanj štirideset tisoč strank in spoznal njihove življenjske zgodbe: žalostne, pa tudi vesele. V knjižici Moje odvetniško življenje je avtor zbral 45 zgodb, ki jih je vsa ta leta nosil s seboj.

Jean Echenoz: Pobliski

V romanu spoznamo izumitelja, rojenega pred svojim časom, upodobljenega kot Gregorja, ki je spretno izklesan literarni portret Nikole Tesle. Nadarjeni priseljenec, ki je življenje v ZDA začel kot slabo plačan pogajalec za Thomasa Edisona, je s svojimi izjemnimi izumiteljskimi darovi postal Edisonov glavni tekmeč. S poglabljanjem v zapleteno Teslovo duševnost, Echenoz osvetljuje tudi nepričakovana nasprotja v izumiteljevem življenju. Neustrašen, ko ga je obdajala strela, je Gregor trepetal pred žensko, ki jo je občudoval, sposoben prodreti v najbolj izmikajoče se skrivnosti visoke napetosti električnega toka pa je podlegel fantazijam strašnega orožja žarkov smrti.

Amos Oz: Zgodba o ljubezni in temnini

Zgodba o ljubezni in temnini je družinska kronika, pripoved o otroštvu Amosa Oza v Izraelu v burnih 40. in 50. letih 20. stoletja, kamor sta se iz vzhodne Evrope zatekla njegova zelo izobražena poliglotska starša, zakonca Klauzner. A ni le to: pisatelj sproščeno in odkrito spregovori o svojem odrasčanju v intelektualnem okolju, v katerem so bile knjige in besede glavne. Še več: je globok obračun z materinim samomorom. Poleg tega so Ozovo otroštvo v Izraelu zaznamovale tudi zapletene politične okoliščine med Izraelci in Arabci.

Patti Smith: Pač mulca

Patti Smith je leta 1989 Robertu Mapplethorpu, preden je umrl zaradi aidsa, obljubila, da bo napisala njuno življenjsko zgodbo. Pač mulca je dosti več kot še ena avtobiografija umetnice in opis romantičnega boemskega življenja v mladosti, je tudi ena najboljših in najbolj berljivih knjig o tem, kako postati umetnik.

Polde Bibič: Igralec

Spominjarije so sproščeno pripovedovanje o otroštvu in zgodnji mladosti enega najvidnejših slovenskih igralcev. Polde Bibič spregovori na primer o skrivnostni očetovi smrti, materi, prvi zaljubljenosti, starodavno obarvanem življenju v Žabji vasi, strašljivem pohodu v jamo, imenovano Pekel, in o bolj strašljivih vojnih dogodkih, na primer o bombardiranju Maribora. V pripoved je vpletel tudi zanimive dogodke iz svojega poznejšega življenja, popisal pa je tudi vrstnike, ki so se pozneje s svojim ustvarjanjem zapisali v slovensko zgodovino.

Goce Smilevski: Sestra Sigmunda Freuda

Dunaj, 1938. Nacistična Nemčija je okupirala Avstrijo, doktor Sigmund Freud pa je dobil dovoljenje, da sestavi seznam ljudi, ki bodo dobili izhodno vizo in z njim iz Avstrije odpotovali v London. Freud na seznam ni napisal imen svojih štirih sester, ki so bile pozneje deportirane v koncentracijsko taborišče. Tam se ena od njih, Adolfine Freud, spominja svojega življenja in tako pred bralci oživi Dunaj druge polovice devetnajstega in prve polovice dvajsetega stoletja ter življenje Sigmunda Freuda in njegovih sester.

Dean Karnazes: Ultramaratonec

Dean Karnazes je športnik, priznan pisec in, kakor piše revija Time, 27. najvplivnejši človek na svetu. Je strasten zagovornik zdravega in aktivnega življenja. Veliko potuje po svetu in ljudem vseh starosti predava o pomenu telesne dejavnosti in zdrave prehrane. Nazadnje je v petdesetih ameriških zveznih državah v petdesetih zaporednih dneh pretekel polnih petdeset maratonov.

Neverjetni podvig je okronal s tekom iz New Yorka, kjer je pretekel zadnji maraton, do St. Louisa, kjer je začel s prvim.

Etty Hillesum: Pretrgano življenje: dnevnik Etty Hillesum 1941 – 1943; Pisma iz Westerborcka

To je zgodba sedemindvajsetletne ženske, živeče v južnem predelu Amsterdama, ki je v letih od 1941 do 1942 pisala dnevnik. To so bila leta, ko se je po vsej Evropi uresničeval scenarij za uničenje Judov. Etty Hillesum je bila Judinja, ki si je prizadevala, da bi ohranila zmožnost razumevanja »podivjanega sveta«. Dnevniko zaznamujejo iskrenost in sproščenost v stvareh, ki zadevajo erotiko, razpoloženja in dovezetnost za lirčno izražanje, obenem pa zavedanje, da zlovešča dogajanja pričajo o »pretrganem življenju« in opustošenju sveta.

V Amsterdamu je študirala pravo, kasneje pa še slovanske jezike.

S psihologijo se je začela ukvarjati v času, ko se je začela druga svetovna vojna. Takrat je začelo njeno življenje dobivati razsežnosti, ki se zrcalijo v dnevnikih.

Nadine de Rothschild: Ljubezen je ženskega spola

Nadine de Rothschild ni bila zgolj gejša v senci svojega moža; uresničila je svoj življenjski cilj, srečen zakon, ki je trajal sedemintrideset let. V svoji knjigi na iskrov, zabaven in slikovit način razmišlja o slavnih ženskah, ki jih je v svojem življenju srečala ali pa so bile njene dobre prijateljice, in skuša najti odgovor na vprašanje, zakaj so bile nekatere v ljubezni uspešne, druge ne. V življenju vseh, tako slavnih kot neslavnih žensk, pa vlada isto pravilo: sreča je odvisna od naših želja in nadarjenosti.

Isaac Bashevis Singer: Ljubezen in izgnanstvo: avtobiografska trilogija

V začetni opombi nas avtor opozori, da, čeprav gre za avtobiografsko delo, ne gre za popolno zgodbo njegovega življenja, saj je le-to nemogoče napisati, in meni celo, da bi bila takšna dolgočasna. V bistvu gre za biografijo, ki se bere kot leposlovje, saj je v njej dovolj distance do samega sebe, samoironije, celo humorja, čeprav nekoliko grenkega, kakršen je, morda celo bolj kakor njegova lastna zgodba, junak (in pisatelj?) sam.

Andy Warhol: Filozofija Andyja Warhola: od A do B in spet nazaj

Filozofija Andyja Warhola, ki nosi podnaslov Od A do B in spet nazaj, se bere kot nekakšen "priročnik za vsakdanjost", umetnik pa v njem predstavlja svoja razmišljanja tako o slavi, delu, denarju in lepoti kot tudi o ljubezni, spolnosti in celo moči spodnjega perila, ne nazadnje pa tudi o sebi.

Ingmar Bergman: Laterna magica

Avtobiografija švedskega filmskega in gledališkega režiserja ter scenarista Ingmarja Bergmana Laterna magica ostaja enako aktualna - lahko bi rekli celo izzivalna - tudi več kot dvajset let po njenem izidu. S psihološko analitičnostjo, značilno tudi za njegove filme, se skozi neposredno pripoved in reminiscence postopoma in nelinearno sestavljajo milje Bergmanovega življenja, njegovi vzponi in padci od otroštva v duhovniški družini na Švedskem naprej. Njegov osebni spomin današnjega bralca nemara ne osupne toliko s pikantnimi podrobnostmi iz življenja slavnega režiserja, njegovih bližnjih in sodelavcev kot z ugotovitvijo, kako življenje, predvsem pa medosebni odnosi ostajajo - isti.

Henri Troyat: Katarina Velika

V Franciji živeči avtor te zanimive biografije o ruski carici je bil ruskega rodu in znan kot pisec biografij ruskih in francoskih klasikov. Knjiga opisuje življenjsko pot nemške princeze, ki se je leta 1745 poročila z bodočim carjem Petrom III. in po njegovi nasilni smrti postala carica. Vladala je 43 let. Bila je odločna in razgledana. Rusijo je uveljavila v mednarodni politiki, podpirala je kulturo in znanost, spodbujala razvoj mest, trgovine, gradila je ceste... Bila pa je tudi ženska.

O vsem tem govori njen življenjepiš, s katerim potujemo po širni Rusiji in spoznavamo rusko dušo.